

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за професор по граждански процес, обявен в ДВ, бр. 80 от 14.10.2011 г. за нуждите на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, с единствен кандидат доцент д-р Валентина Методиева Попова

на д-р Траян Конов, доцент по гражданско и семейно право към Катедра по гражданскоправни науки на Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, член на научното жури

В конкурса за професор по граждански процес, обявен в ДВ, бр. 80 от 14.10.2011 г., единствен кандидат е доц. д-р Валентина Методиева Попова. Познавам кандидата от 1986 г., когато Валентина Попова постъпи на работа като асистент по граждански процес в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

1. Госпожа Валентина Попова е доктор по право по научната специалност „граждански процес” - 05.05.09., въз основа на успешна защита на дисертационен труд на тема „Възражението за прихващането в исковия граждански процес”, проведена на 28 март 2001 г. с рецензенти проф. д-р ю.н. Живко Сталев и проф. (тогава доц.) д-р Анелия Мингова. Процедурата по защитата имах удоволствието да докладвам пред ВАК.

С оглед изложеното, намирам, че условията по чл. 29, ал. 1, т. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл. 114, ал. 1, т. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” (Правилника) безспорно са налице.

2. Вече двадесет и пет години Валентина Попова работи като преподавател по граждански процес в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, като кариерното ѝ развитие – старши асистент 1991 г., главен асистент 1994 г. и доцент 2006 г. върви плавно и отразява нарастващия ѝ преподавателски потенциал. През тези години кандидатката води семинарни занятия по граждански процес със студентите редовно и задочно обучение, като от 2006 г. след промяна в учебния план чете самостоятелно курса по новата задължителната дисциплина по граждански процес „Гражданско изпълнително производство”, която включва материите на индивидуалното и универсално принудително изпълнение. Кандидатката участва в провеждането на семестриални и държавни изпити, в обучението на докторанти и специализанти в качеството си на научен ръководител, както и в процедури по защита на докторски дисертации - като рецензент. Сред колегите си и студентите в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски” доц. д-р Попова е уважавана като ерудиран и интересен лектор, справедлив и добронамерен екзаминатор. Освен в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски” доц. д-р Валентина Попова изнася и лекционен курс по граждански процес пред студентите редовно и задочно обучение в ЮЗУ.

Преподавателската дейност на доц. д-р Валентина Попова не се ограничава само в университетите – тя участва активно като лектор при провеждане на продължаващо обучение на практикуващи юристи в организирани от Центъра за

обучение на магистрати, Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев”, Министерството на правосъдието, Националният център за юридическо образование, Съюза на юристите в България, Съюза на юрисконсултите и други курсове и семинари по въпросите на измененията в ГПК, новия ГПК и несъстоятелността.

Доц. д-р Валентина Попова има и впечатляващо участие в работата по усъвършенстване на българското законодателство – експерт в работна група по проект за ЗИД на ТЗ (приемане на част IV – „Несъстоятелност”, 1994 г.) и в законопроектите по изменението на тази част от ТЗ (1996 – 1998 г. и 2000 -2001 г.) и други, както и „топла връзка” с правораздавателната практика – тя е действащ адвокат от САК, включена е в списъка на синдиките на МП и е арбитър към два институционни арбитража – към Търговския арбитражен съд при Националната юридическа фондация и към Арбитражния съд към Българската асоциация на микропредприятията и член на Председателския съвет на този арбитраж. Член е на няколко национални и международни организации на юристите.

С оглед изложеното намирам, че условията по чл. 29, ал. 1, т. 2 ЗРАСРБ и чл. 114, ал. 1, т. 2 от Правилника безспорно са налице.

3. Научното творчество на доц. д-р Валентина Попова е богато, задълбочено и разностранно. Макар центърът на научните интереси на кандидата да е гражданския процес и свързаните с него въпроси от материята на несъстоятелността, доц. д-р Валентина Попова, наред с професор Сталев, е рядък пример за процесуалист, публикувал и съчинения по проблеми на материалното гражданско право, сред които се откроява монографията ѝ „Прихващане. Материалноправни проблеми”, претърпяла три издания – 1993, 2002 и 2010 г.

3.1. В периода до първата хабилитация доц. д-р Валентина Попова е публикувала две самостоятелни монографии: „Прихващане материалноправни проблеми”; „Възражението за прихващане в съдебния исков процес” (претърпяла две издания – 2002 и 2010 г.), един самостоятелен научен коментар – „Коментар на Търговския закон. Част IV „Несъстоятелност” (претърпял две издания 1996 и 2010 г.); две систематични коментарни изложения в съавторство, при разделено участие – „Новите положения в търговското право. Промените в Търговския закон” (2000 г.) и „Търговска несъстоятелност” (2004 г.); както и 50 научни студии и статии, от които три в чужбина, а така също е и член на авторския колектив, подготвил осмото издание на курса на професор Сталев „Българско гражданско процесуално право (2004 г.).

3.2. За участие в конкурса доц. д-р Валентина Попова е представила монографичния труд „Актуални проблеми на европейския граждански процес и част VII на ГПК”, Сиела, С, 2011, 235 с.; студията „Регламент № 1896 на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 г.” (112 с.), в Сборник в памет на проф. д-р Ж. Сталев (2009 г.); три студии по новия ГПК и две статии, публикувани в „Избрани студии и статии” - том III от „Събрани съчинения” (2010 г.); една статия относно избрани аспекти на влиянието на европейското гражданскопроцесуално право върху националното българско гражданскопроцесуално право (*Der Einfluss des Europäischen Zivilverfahrensrechts auf das nationale bulgarische Zivilverfahrensrecht – Ausgewählte Aspekte*) и участието си в деветото издание на курса на професор Сталев „Българско гражданско процесуално право (2012 г.), в което при разделено авторство кандидатката е осъвременила съответните части с оглед новия ГПК и литературата и практиката по прилагането му, което осъвременяване в редица случаи съдържа приносни моменти. Така материята по § 148 „Заповедно производство” е изцяло нова и непозната в творчеството на проф. Сталев. Авторското изложение на доц. д-р Валентина Попова по този въпрос (64 с.) се отличава с характерния за проф. Сталев „телеграфно – категоричен” стил на дидактическо систематично изложение, обладаващ впечатляваща яснота, до степен, че

уещането, че в основата и на този параграф стои текст, писан от проф. Сталев, се поражда дори у читател, който е наясно с действителното авторство.

3.3. Монографичният труд „Актуални проблеми на европейския граждански процес и част VII на ГПК” и студията „Регламент № 1896 на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 г.” са тематично и функционално свързани, тъй като глава пета от монографията инкорпорира в съкратен вид студията. Безспорно научно-практическо достойнство на монографията е детайлното изследване на шест европейски регламента, които касаят международни граждански дела и зачитане и изпълнение на съдебни актове на една държава членка в друга държава членка, националната процесуална уредба, за чието изпълнение се намира в част VII на ГПК. Авторката определя правилата на тези регламенти и съответните правила на част VII ГПК като европейски граждански процес, който представлява международен граждански процес, чийто международен елемент е вътрешно общностен. С оглед това определяне в студията са подробно анализирани тезите относно това какво следва да се разбира под вътрешно, национално и международно частно право, и доколко международният граждански процес е проява на международно частно право. Изложените от авторката аргументи в подкрепа на тезата, че международният граждански процес не е международно частно право, независимо от това дали източникът на правилата е национален или международен, има приносно значение, не само с оглед теоретичния спор за същността на международното частно право и неговия обхват, но и в „очевиден” практически план, с оглед тълкуването на регламентите, чиито официални български текстове авторката подлага на критичен анализ с оглед прецизността при превода на термините, а така също и с оглед систематичното разпределение на материите на международния граждански процес между националните български нормативни актове – ГПК и КМЧП.

С оглед изложеното намирам, че условията по чл. 29, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ и чл. 114, ал. 1, т. 3 от Правилника безспорно са налице.

В **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**, имайки предвид досегашната научнопреподавателска дейност на доц. д-р Валентина Попова, нейното богато и задълбочено публикувано научно творчество, познатите ми лични качества на кандидатката като лектор, екзамиuator и експерт в практическите и законодателните дейности в областта на гражданския процес, както и обстоятелството, че изискванията на 29, ал. 1 ЗРАСРБ и чл. 114, ал. 1 от Правилника са безспорно изпълнени, съм убеден, че доц. д-р Валентина Попова е доказала, че има необходимите качества да бъде избрана за професор по граждански процес на СУ „Св. Климент Охридски” и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури, да приемат решение, с което предлагат на Факултетния съвет избирането на доц. д-р Валентина Попова за професор по граждански процес на СУ „Св. Климент Охридски”.

София, 27 януари 2012 г.

Член на научното жури:



/доц. д-р Траян Конов/